

DOMSTOLENS KENDELSE

1. oktober 1997 *

I sag C-180/97,

Regione Toscana ved advokaterne Vito Vacchi og Lucia Bora, Firenze, og med valgt adresse i Luxembourg hos Paolo Benocci, 50, rue de Vianden,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af skrivelse nr. VI/040551 af 21. november 1994 fra Kommissionen (Generaldirektoratet for Landbrug), af Kommissionens afvisning af at finansiere den støtte, som var bevilget inden for rammerne af Det Integreerede Middelhavsprogram til projekt nr. 88.20. IT.006.0 (arbejder til forsyning af Toscana med drikkevand), hvorom sagsøgeren ikke har modtaget nogen meddelelse, og af Kommissionens skrivelse af 31. januar 1997, hvorved Kommissionen gav meddelelse om afvisningen,

har

* Processprog: italiensk.

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten, G. C. Rodríguez Iglesias, afdelingsformændene G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, J. L. Murray og L. Sevón samt dommerne C. N. Kakouris, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet (refererende dommer), G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm, M. Wathelet og R. Schintgen,

generaladvokat: C. O. Lenz
justitssekretær: R. Grass,

efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Kendelse

- 1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 1. april 1997 har Regione Toscana i medfør af EF-traktatens artikel 173, stk. 4, anlagt sag med påstand om annullation af skrivelse nr. VI/040551 af 21. november 1994 fra Kommissionen (Generaldirektoratet for Landbrug), af Kommissionens afvisning af at finansiere den støtte, som var bevilget inden for rammerne af Det Integreerede Middelhavsprogram til projekt nr. 88.20. IT.006.0 (arbejder til forsyning af Toscana med drikkevand), hvorom sagsøgeren ikke har modtaget nogen meddelelse, og af Kommissionens skrivelse af 31. januar 1997, hvorved Kommissionen gav meddelelse om afvisningen.
- 2 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor samme dag har Regione Toscana i medfør af samme bestemmelse anlagt sag, der er registreret under nr. T-81/97, med påstand om annullation af de samme retsakter fra Kommissionen.

- 3 Sagsøgeren blev af Domstolens Justitskontor orienteret om, at Domstolen ikke har kompetence til at behandle sager anlagt af andre end en medlemsstat eller en af Fællesskabets institutioner, og fik tilsendt kendelse af 21. marts 1997, sag C-95/97, Région wallonne mod Kommissionen (Sml. I, s. 1787), der er afsagt i en tilsvarende sag og angår samme spørgsmål, men har til trods herfor fastholdt den ved Domstolen anlagte sag. Sagsøgeren har bl.a. gjort gældende, når henses til de lovgivningsbeføjelser, der ved den italienske forfatning er tillagt regionerne, må disse på de pågældende områder anses for at have status som en medlemsstat.
- 4 I procesreglementets artikel 92, stk. 1, bestemmes, at: »Er det åbenbart, at Domstolen ikke har kompetence til at behandle en sag, eller at sagen må afvises, kan Domstolen, efter at have hørt generaladvokaten, uden at fortsætte sagens behandling træffe afgørelse ved begrundet kendelse.«
- 5 I henhold til traktatens artikel 173 kan Domstolen efterprøve lovligheden af de retsakter fra fællesskabsinstitutionerne, der er nævnt i bestemmelsen. Det fremgår imidlertid af EF-traktatens artikel 168 A og artikel 3 i Rådets afgørelse 88/591/EKSF, EØF, Euratom af 24. oktober 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (EFT L 319, s. 1), som ændret ved Rådets afgørelse 93/350/Euratom, EKSF, EØF af 8. juni 1993 (EFT L 144, s. 21), der er ændret ved Rådets afgørelse 94/149/EKSF, EF af 7. marts 1994 (EFT L 66, s. 29), at Domstolens kompetence efter sidstnævnte afgørelses ikrafttræden er begrænset til sager, der anlægges af en medlemsstat eller en fællesskabsinstitution.
- 6 Som Domstolen har udtalt i præmis 6 i kendelsen i sagen Région wallonne mod Kommissionen, fremgår det klart af den generelle måde, hvorpå traktaterne er opbygget, at begrebet medlemsstat i bestemmelserne vedrørende institutionerne og navnlig i bestemmelserne vedrørende domstolsprøvelse kun omfatter regeringsmyndighederne i De Europæiske Fællesskabers medlemsstater, og det kan ikke antages også at omfatte regionale regeringer og selvstændige fællesskabers regeringer, uanset hvilken kompetence de måtte være tillagt. Såfremt det modsatte blev antaget, ville man gribe ind i den institutionelle ligevægt, der følger af traktaterne, hvori det bl.a. fastlægges, på hvilke betingelser medlemsstaterne, dvs. de stater, der

er parter i traktaterne om oprettelse af Fællesskaberne og tiltrædelsestraktaterne, deltager i fællesskabsinstitutionernes virke. De Europæiske Fællesskaber kan således ikke omfatte et større antal medlemsstater end de stater, der har tiltrådt traktaterne.

- 7 Det fremgår af fast retspraksis, at selv om det påhviler samtlige medlemsstaternes myndigheder, uanset om det drejer sig om centraladministrationen, en forbundsstats myndigheder eller andre lokale myndigheder, at sikre overholdelsen af fællesskabsrettens bestemmelser inden for rammerne af deres respektive kompetence, tilkommer det ikke fællesskabsinstitutionerne at udtale sig om kompetencefordelingen i medlemsstaterne i henhold til deres institutionelle forskrifter eller om de forpligtelser, der kan påhvile henholdsvis centraladministrationen og de øvrige lokale forvaltninger (jf. bl.a. dom af 12.6.1990, sag C-8/88, Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 2321, præmis 13). De søgsmål, som Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 169 og en medlemsstat i henhold til artikel 170 kan anlægge med påstand om, at Domstolen fastslår, at en anden medlemsstat har tilsidesat en af sine forpligtelser, retter sig således alene mod regeringen i sidstnævnte medlemsstat, selv om traktatbruddet muligvis skyldes en handling eller en undladelse fra myndighederne i en delstat, en region eller et selvstændigt fællesskab (jf. bl.a. for så vidt angår Den Italienske Republik dom af 13.12.1991, sag C-33/90, Sml. I, s. 5987, præmis 24).
- 8 Da Regione Toscana's søgsmål ikke kan sidestilles med et søgsmål anlagt af en medlemsstat og i øvrigt heller ikke med et søgsmål anlagt af en fællesskabsinstitution, er det åbenbart, at Domstolen ikke har kompetence til at behandle sagen.
- 9 I henhold til artikel 47, stk. 2, i EF-statutten for Domstolen gælder, at »når Domstolen finder, at en sag henhører under Rettens kompetence, henviser den ... sagen til Retten, der i så fald ikke kan erklære sig inkompetent«.
- 10 Det fremgår af afgørelse 88/591 med senere ændringer, at Retten i Første Instans bl.a. har kompetence til at påkende sager, der indbringes af fysiske eller juridiske personer i medfør af traktatens artikel 173, stk. 4.

- 11 I overensstemmelse med Domstolens praksis vedrørende regioners og andre lokale forvaltningers søgsmålskompetence (jf. bl.a. kendelsen i sagen Région wallonne mod Kommissionen) må Regione Toscana anses for en juridisk person i henhold til artikel 173, stk. 4.
- 12 Da nærværende sag er anlagt af en juridisk person i henhold til denne bestemmelse, må det fastslås, at sagen henhører under Rettens kompetence, og den må derfor henvises til denne.

Af disse grunde

bestemmer

DOMSTOLEN

- 1) Sag C-180/97, Regione Toscana mod Kommissionen, henvises til De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans.
- 2) Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.

Således bestemt i Luxembourg den 1. oktober 1997.

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias

Justitssekretær

Præsident